

Nr 21

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1963/64 av utgifterna under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. ävensom i anledning av väckt motion om viss utvidgning av riksdagens upplysningstjänst.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående regleringen för budgetåret 1963/64 av utgifterna för riksdagen och dess verk m. m. (fjortonde huvudtiteln).

Chefen för finansdepartementet har anfört att riksgäldskontoret med skrivelse den 22 november 1962 överlämnat beräkningar rörande de anslag under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m., som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1963/64. Jämte uppställning över anslagen har överlämnats specifikation, innefattande förslag till stater m. m.

Beträffande anslagsberäkningen inhämtas bl. a. följande av skrivelsen.

Arvoden till riksdagens ledamöter har beräknats i enlighet med förutsedd ändring av utgående arvoden och traktamenten. Kostnadsökningen i förhållande till beräkningarna för innevarande budgetår utgör 1 200 000 kr.

Anslaget till reseersättningar till riksdagens ledamöter har med hänsyn till dels stegrade biljettpreiser och dels ökat utnyttjande av inrikesflyget uppräknats från 1 600 000 kr. till 1 750 000 kr.

Kostnaderna för riksdagstrycket har uppräknats med 50 000 kr., beroende på stegrade trycknings- och bokbinderikostnader. Försäljningen av riksdagstryck beräknas öka med 125 000 kr. till följd av ökad efterfrågan och förhöjt försäljningspris. Nettoanslaget har därför minskats med 75 000 kr.

Under anslaget till *utgivande av särskilda publikationer* har beräknats kostnader för Uppslagsboken över riksdagens verksamhet med 40 000 kr. och för utgivande av publikationer i anslutning till representationsreformens 100-årsjubileum med samma belopp som innevarande budgetår, 40 000 kr.

Anslaget till *utgivande av otryckta ständsprotokoll* har beräknats till 75 000 kr., vilket belopp tillsammans med en den 31 oktober 1962 förefintlig anslagsbehållning på cirka 133 000 kr. torde fram t. o. m. budgetåret 1963/64 täcka såväl beräknade tryckningskostnader som redaktionsarvoden m. m.

Då kyrkomöte avses äga rum under hösten 1963 har anslaget till *allmänt kyrkomöte* uppförts med ett beräknat belopp av 550 000 kr.

Avlöningsanslagen till under huvudtiteln redovisade riksdagens verk har beräknats efter nu utgående grundlöner, allt i överensstämmelse med därom av civildepartementet den 16 maj 1962 lämnade allmänna direktiv. I anslutning härtill har för samtliga verk anslagsposten till rörligt tillägg upptagits till 43 procent av grundlönekostnaderna och posten Kompensation för höjda folkpensionsavgifter till två procent av grundlönekostnaderna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Anslagsposten till icke-ordinarie personal under avlöningsanslagen till riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå har höjts med resp. 90 000

kr. och 50 000 kr., beroende bl. a. på nyanställning av biträdes- och vaktpersonal. Den under avlöningsanslaget för riksdagens ekonomibyrå upptagna inkomstposten till ersättning för utlånad personal har sänkts från 65 000 kr. under innevarande budgetår till 45 000 kr. Orsaken härtill är att utlåningen av vaktmästare ej äger rum i den utsträckning som tidigare beräknats. *Pensionsanslagen* har beräknats enligt nu gällande grunder.

Anslaget till *kostnader vid emission av statslån m. m.* har minskats med 140 000 kr. genom sänkning av anslagsposterna till obligationspapper och värdepapperstryck.

Övriga omkostnader för riksdagen har höjts med 175 000 kr., varav 165 000 kr. utgöres av kostnader för ny telefonväxel i riksdagshuset samt därmed sammanhängande ändrade abonnemangsavgifter. För riksgäldskontorets del upptages oförändrat belopp, 275 000 kr. Ekonomibyråns expenser väntas öka med 25 000 kr. samtidigt som influtna hyror minskas med 15 000 kr., vilket innebär en nettoökning med 40 000 kr. jämfört med beräkningarna för innevarande budgetår.

Anslaget till *vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande* har med hänsyn till beräknat ökat sparande höjts med 75 000 kr. till 900 000 kr.

För innevarande budgetår har under fjortonde huvudtiteln upptagits ett förslagsanslag benämnt *Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande* på 1 000 000 kr. avsett att täcka kostnaderna för en ordinarie och en extra vinstutlottning. Vinstsumman vid de ordinarie utlottningarna skall utgöra 1/2 procent av nettoökningen på samtliga allmänna lönsparkonton (insättningarna minskade med uttagen) under kalenderåret (kvalifikationsåret) närmast före det år då resp. utlottning skall äga rum. Rätt att delta i vinstutlottning tillkommer envar allmän lönsparare, som under kvalifikationsåret ökat behållningen på sitt lönsparkonto med minst 500 kr. (utöver ränta) genom ett visst minimiantal månads- eller kvartalsvis gjorda insättningar. I den extra vinstutlottning, som skulle få anordnas under år 1962 eller vid annan lämplig tidpunkt, skulle — förutsatt att utlottningen ägde rum under år 1962 — få delta varje allmän lönsparare, som haft lönsparkonto med kapitalbehållning och som därå gjort visst angivet minimiantal insättningar under nämnda år samt vars behållning på kontot för den period den extra vinstutlottningen avsåg uppgått till minst 150 kr. Vinstsumman skulle utgå med ett belopp, motsvarande 1/2 procent av nettosparandet på samtliga allmänna lönsparkonton för den period (fem månader) den extra utlottningen avsåg.

Den första ordinarie vinstutlottningen på det allmänna lönsparandet kommer att äga rum i början av år 1963, eventuellt under mars månad. Någon extra vinstutlottning har ännu inte ägt rum. Enligt vad som under hand inhämtats planerar emellertid kommittén för allmänna lönsparandet en sådan utlottning, vilken skulle ske någon gång under budgetåret 1963/64. I riksgäldskontorets nu förevarande anslagsäskande har därför — i likhet med vad som skedde beträffande motsvarande anslag för innevarande budgetår — upptagits medel jämväl för ifrågavarande extra vinstutlottning. Anslaget har beräknats till sammanlagt 1 500 000 kr. för båda vinstutlottningarna.

I detta sammanhang föreslår riksgäldskontoret viss komplettering av reglerna för beräkningen av vinstsumman vid vinstutlottning i samband med det allmänna lönsparandet. Det skulle nämligen kunna inträffa, att under en kvalifikationsperiod lönsparkontouttagen sammantagna blev så stora i förhållande till insättningarna, att nettosparbeloppet skulle bli för litet för att ge underlag för en skälig vinstsumma. Det skulle också kunna inträffa, att i stället för ett nettosparande en nettominskning av den totala konto-behållningen kunde uppkomma. För att utfästelsen om vinstutlottning även

under nu angivna förhållanden skall kunna hållas, föreslår riksgäldskontoret att reglerna kompletteras med en bestämmelse, innebärande att vinstsumman skall utgöra minst ett belopp, motsvarande i fråga om de årliga ordinarie utlottningarna 2 kr. 50 öre (1/2 procent av 500 kr.) för varje lönsparkonto, som under kvalifikationsåret ökat med minst 500 kr. (utöver ränta), samt i fråga om den extra vinstutlottningen 75 öre för varje lönsparkonto, som under en kvalifikationsperiod av fem månader ökat med minst 150 kr. (utöver ränta).

Anslaget till *arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m.* har beräknats i enlighet med lag om allmän försäkring m. m., varvid bidragsprocenten satts till 1,5. Bidrag har härvid även beräknats för riksdagens ledamöter. Anslaget till *arbetsgivaravgift till den allmänna tilläggs pensioneringen* har bl. a. med hänsyn till uttagsprocentens höjning från 5 procent till 6 procent höjts med 160 000 kr.

Följande anslag har uppförts i överensstämmelse med framställningar i särskilda skrivelser från vederbörande myndigheter m. fl., nämligen anslagen till *Riksdagens interparlamentariska grupp, Riksdagsbiblioteket, Justitieombudsmannen och hans expedition, Militieombudsmannen och hans expedition, Riksdagens revisorer och deras kansli samt Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli.*

De nämnda skrivelserna har sedermera överlämnats till bankoutskottet.

För egen del har *departementschefen* anfört, att anslaget till ersättning till Statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond i enlighet med vad som anförts vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor torde böra beräknas till 120 000 kr.

Kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum har den 13 november 1962 till fullmäktige i riksgäldskontoret avgivit berättelse över sin verksamhet under åren 1961 och 1962. Berättelsen har såsom bilaga 2 fogats till detta utlåtande.

Riksgäldskontoret har med skrivelse den 28 mars 1963 till utskottet inkommit med ny förslagsberäkning beträffande fjortonde huvudtiteln, innebärande höjningar av de av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under anslagen till pensioner åt efterlevande till riksdagsmän och till vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande äskade beloppen.

1:o) Riksdagen: Arvoden till riksdagens ledamöter, m. m. Med tillstyrkan-
de av Kungl. Maj:ts under punkterna 1—6 framställda förslag hemställer
utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till

a) *Riksdagen: Arvoden till riksdagens ledamöter ett förslagsanslag* av 13 900 000 kr.;

b) *Riksdagen: Resersättningar till riksdagens ledamöter ett förslagsanslag* av 1 750 000 kr.;

c) *Riksdagen: Avlöningar till personal ett förslagsanslag* av 1 960 000 kr.;

d) *Riksdagen: Kostnader för riksdagstrycket ett förslagsanslag* av 1 500 000 kr.;

e) Riksdagen: Utgivande av särskilda publikationer ett reservationsanslag av 79 000 kr.;

f) Riksdagen: Utgivande av otryckta ständsprotokoll ett reservationsanslag av 75 000 kr.

2:o) Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp. Under punkten 7 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kr.

Styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp har i sin den 21 november 1962 dagtecknade framställning till riksgäldsfullmäktige anfört bl. a. följande:

Vid 1963 års allmänna interparlamentariska konferens i Belgrad bör gruppen enligt styrelsens mening vara företrädd av sina båda rådsmedlemmar samt av tolv särskilt utsedda medlemmar av gruppen, vartill kommer sekreterare. Beräknas kostnaderna för varje svensk deltagare i konferensen, som kan beräknas pågå åtta till nio dagar, till 2 600 kronor, bli de totala kostnaderna för gruppens representation vid konferensen 39 000 kronor.

Gruppens bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat i Genève är för närvarande 10 350 schweizerfrancs. För nästa år har unionens ledning föreslagit en höjning av samtliga gruppers bidrag till unionen med omkring 10 procent. Enligt styrelsens mening bör den svenska gruppen icke motsätta sig en av förhållandena betingad höjning av det svenska bidraget till 11 500 schweizerfrancs, motsvarande cirka 13 800 kronor.

Med hänsyn till att det ännu får anses osäkert om något nordiskt interparlamentariskt delegerademöte kommer att hållas nästa år, anser sig styrelsen i förevarande budgetförslag icke böra upptaga några kostnader för ett dylikt möte utan förbehåller sig att i vederbörlig ordning återkomma till denna fråga, om anledning därtill framdeles skulle uppstå.

Kostnaderna för deltagande i ett nordiskt interparlamentariskt rådsmöte under loppet av nästa budgetår beräknar styrelsen till 1 000 kronor.

Gruppens egentliga förvaltningskostnader — kostnaderna för gruppens byrå vilka icke äro högre nu än år 1948 häri inbegripna — äro i gruppens budget för löpande budgetår endast upptagna till 10 000 kronor, ehuru de i budgetförslagen för ett antal tidigare budgetår beräknats till 12 500 kronor. Styrelsen anser sig i budgetförslaget för budgetåret 1963/64 åter böra beräkna dessa kostnader till 12 500 kronor.

Gruppens utgifter för budgetåret 1963/64 som på övriga punkter är oförändrade i förhållande till 1962/63, har i skrivelsen sammanfattats på följande sätt:

deltagande i interparlamentariska unionens arbete		
konferens	39 000	
råds- m. fl. möten	10 000	49 000
bidrag till interparlamentariska unionen och dess generalsekretariat		13 800
deltagande i nordiska interparlamentariska förbundets arbete		
delegerademöte	- - -	
rådsmöte	1 000	1 000

bibliotek	500
representation	2 000
förvaltningskostnader	12 500
extra utgifter	2 400
	<hr/>
	Summa kronor 81 200

Efter avdrag för beräknade inkomster återstår ett belopp av omkring 80 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 7 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp* ett *förslagsanslag* av 80 000 kr.

3:o) **Riksdagen: Övriga omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 8 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Riksdagen: Övriga omkostnader* ett *förslagsanslag* av 725 000 kr.

4:o) **Allmänt kyrkomöte.** Med erinran om att riksdagen med bifall till utskottets utlåtande nr 17 tillstyrkt propositionen nr 55 angående ersättning till ledamot av allmänt kyrkomöte får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 9 framställda förslag hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Allmänt kyrkomöte* ett *förslagsanslag* av 550 000 kr.

5:o) **Riksgäldskontoret: Avlöningar, m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 10—14 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till

a) *Riksgäldskontoret: Avlöningar* ett *förslagsanslag* av 2 352 000 kr.;

b) *Riksgäldskontoret: Kostnader vid emission av statslån m. m.* ett *förslagsanslag* av 1 190 000 kr.;

c) *Riksgäldskontoret: Övriga omkostnader* ett *förslagsanslag* av 275 000 kr.;

d) *Riksdagens ekonomibyrå: Avlöningar* ett *förslagsanslag* av 1 058 000 kr.;

e) *Riksdagens ekonomibyrå: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 465 000 kr.

6:o) **Riksdagsbiblioteket: Avlöningar.** Under punkten 15 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till Riksdagsbiblioteket: Avlöningar anvisa ett *förslagsanslag* av 573 000 kr.

Styrelsen för riksdagsbiblioteket har i sina den 6 november 1962 dagtecknade anslagsäskanden anfört bl. a. följande.

Som chef för upplysningstjänsten har under senare år fungerat en bibliotekarie i lönegrad Ao 23. I föregående års anslagsäskande föreslog styrelsen att han borde beredas en mera tillfredsställande löneplacering, varför styrelsen begärde inrättandet av en extra förste bibliotekariebefattning i lönegrad Af 26, varvid styrelsen förutsatte, att tills vidare ingen ändring av gällande reglemente, där »förste bibliotekarien» betecknas som chefs ställföreträdare, behövde ske. Riksdagen beslöt på bankoutskottets förslag att en extra befattning som bibliotekarie skulle inrättas med placering i lönegrad Ag 25.

Chefskapet för upplysningstjänsten måste enligt styrelsens uppfattning kräva en högre lönesättning än den nuvarande. Arbetets art och karaktär motiverar en placering av tjänsten som förste bibliotekare, vilket i nuvarande utvecklingsskede måste betecknas som ett minimum. Härtill kommer att ingen bibliotekariebefattning vid de vetenskapliga biblioteken är placerad i lönegrad 25, och att de senaste löneförhandlingarna, som berörde frågan, innebar, att då befintliga tjänster mellan lönegraderna 23 och 26 undantagslöst höjdes till förste bibliotekarietjänster i lönegrad 26. Så skedde också med hänsyn härtill vid riksdagsbiblioteket 1960.

Med hänvisning till det nu sagda föreslår styrelsen att befattningen som bibliotekarie i lönegrad Ag 25 ersättes med en förste bibliotekariebefattning i lönegrad Ag 27 för upplysningstjänsten.

I en motion vid innevarande års vårriksdag (II: 205) föreslogs bland annat, att en tjänst skulle inrättas i upplysningstjänsten i lönegrad 21. Förslaget, som remitterades till biblioteksstyrelsen, tillstyrktes av denna men vann ej riksdagens bifall. Styrelsen framhöll i sitt tillstyrkande, att inrättandet av den föreslagna tjänsten skulle erbjuda en möjlighet att tillförsäkra sig en arbetskraft, som skulle kunna tänkas stanna under en längre tid, och därigenom erbjuda ett trygghet av arbetets behöriga gång och kontinuitet. Detta behov har under innevarande år ytterligare accentuerats, vilket framgår av följande siffror för till upplysningstjänsten ställda frågor:

1/1—31/5 1962: 582 (1961: 329)

1/1—15/10 1962: 695 (1961: 380)

Med hänvisning till det nu sagda föreslår styrelsen, att en befattning som byråsekreterare i lönegrad Ag 21 inrättas vid upplysningstjänsten.

I framställning till Bankoutskottet av den 24 januari i år hemställde styrelsen om viss löneförbättring för bibliotekets expeditjonsförman och en expeditjonsvakt.

Framställningen grundade sig på ett av riksdagen sedermera bifallet förslag i årets statsverksproposition under kungl. biblioteket: avlöningar, med följande lydelse: »Vid Uppsala universitetsbibliotek har i anslutning till en omorganisation av expeditjonsvaktarbetet en expeditjonsvaktstjänst ombildats till en expeditjonsassistenttjänst i lönegrad Ae 10. Till denna tjänst skall förmansskapet för bokframtagningen vara knutet. Vid kungl. biblioteket är hela detta arbete, alltså såväl ledningen av bokframtagningen som förmansskapet för alla övriga sysslor av expeditjonsvaktskaraktär underställt bibliotekets uppsyningsman. Då dennes uppgifter sålunda är av avsevärt större omfattning än assistentens vid universitetsbiblioteket synes kungl. bibliotekets tjänst som uppsyningsman böra uppflyttas till 10 lönegraden. Vid Uppsalabiblioteket har vidare sex expeditjonsvaktstjänster i 7 lönegraden ombildats till expeditjonsbiträdestjänster i 9 lönegraden. Samtliga är sysselsatta med bokframtagning. Kungl. biblioteket har sex expedi-

tionsvaktstjänster i 7 lönegraden, vilka utnyttjas för bokframtagning och därmed direkt för sysslor av mer kvalificerad art. Detta arbete ställer stora krav, icke endast på vederbörandes ordningssinne, snabbhet och arbetsförmåga utan även på boksinne och elementära språkkunskaper. Under hänvisning till löneutvecklingen vid uppsalainstitutionen föreslår jag, att sex expeditionsvaktstjänster omvandlas till tjänster som expeditionsbiträde i 9 lönegraden.» Departementschefen anför följande: »Som ett led i rationaliseringen av verksamheten vid biblioteket har framlagts ett under punkterna 11—13 redovisat förslag om ändrad löneställning för en uppsyningsman och sex expeditionsvakter. Med anledning härav har jag ansett mig böra beräkna medel till en expeditionsassistent i Ao 10 i stället för en uppsyningsman i Ao 9 och till två expeditionsbiträden i Ao 9 i stället för två expeditionsvakter i Ao 7. Jag förordar därjämte, att två tjänster som expeditionsvakt i Ae 7 förändras till tjänster som expeditionsbiträde i Ae 7. Vid bifall härtill torde för tjänst som expeditionsassistent eller expeditionsbiträde böra uppställas samma kompetenskrav som för motsvarande tjänster vid universitetsbiblioteken, nämligen grundlig skolutbildning, innefattande eller kompletterad med språkkunskaper motsvarande dem som kräves i realexamen eller vid avgång från årskurs 9 g vid försöksskola, och teoretisk utbildning i bibliotekskunskap inom kungl. biblioteket eller universitetsbibliotek samt omfattande praktisk yrkesverksamhet.»

Styrelsens förslag hade följande lydelse: »Med hänsyn till att riksdagsbibliotekets samtliga expeditionsvakter äro sysselsatta med bokframtagning och besitta en tillfredsställande skolutbildning samt bibliotekskännedom får styrelsen hemställa, att expeditionsförmannen uppflyttas i lönegrad Ao 10 och en expeditionsvaktbefattning placeras i lönegrad Ao 9 från och med den 1 juli 1962.»

Förslaget vann ej riksdagens bifall.

Styrelsen får nu vidare påpeka, att genom förhandlingar mellan riksgäldsfullmäktige och vederbörande personalorganisation i juni 1962 expeditionsförmannen vid riksdagens ekonomibyrå, som i övrigt har en biträdande expeditionsförmän i lönegrad Ao 9 och tre vaktmästare i lönegrad Ae 7, från och med den 1 juli i år uppflyttades från lönegrad Ao 10 till lönegrad Ae 11.

Styrelsen föreslår, att expeditionsförmannen placeras i lönegrad Ao 11 och en expeditionsvakt i lönegrad Ao 9.

Upplysningstjänstens tillväxt har även föranlett ett ökat ianspråktagande av bibliotekets expeditionsvakter, särskilt för fotokopiering och budskickning. Med anledning härav har vissa inskränkningar måst beslutas för att möjliggöra vakthållning och låneexpeditionens behöriga gång. Dessa inskränkningar har sålunda måst vända sig mot utnyttjandet av bibliotekets expeditionsvakter av upplysningstjänsten, indirekt för riksdagens ledamöters räkning.

Med hänvisning till detta uppenbart otillfredsställande förhållande föreslår styrelsen inrättandet av ytterligare en expeditionsvakt i lönegrad Ag 7.

Författningsutredningen, som på begäran fått ta del av riksdagsbibliotekets anslagsäskanden för budgetåret 1963/64, har i anledning därav i skrivelse till fullmäktige i riksgäldskontoret den 29 november 1962 tillkännagivit, att de förslag beträffande upplysningstjänsten, som utredningens slutbetänkande kommer att innehålla, i intet avseende utgör hinder för ett bifall till riksdagsbibliotekets nuvarande äskanden i vad angår upplysningstjänsten. Författningsutredningen anför vidare.

Med hänsyn till det alltmer uppskattade värdet av upplysningstjänsten och till att med all säkerhet åtskillig tid kommer att åtgå, innan författningsutredningens förslag blivit vederbörligen behandlade anser utredningen det angeläget att de förslag till förstärkning som nu framlagts bliva bifallna. De tillstyrkas alltså utan tvekan av författningsutredningen.

Över styrelsens för riksdagsbiblioteket anslagsäskanden har utskottet inhämtat yttranden från delegerade för riksdagens verk och från lönenämnden för riksdagens verk.

Lönenämnden har anfört följande.

I fråga om förslaget att befattningen som bibliotekarie i lönegrad Ag 25 ersättes med en förste bibliotekariebefattning i lönegrad Ag 27 finner lönenämnden — under erinran om sitt tidigare ståndpunktstagande i den 5 mars 1962 avgivet utlåtande — icke skäl tillstyrka bifall till framställningen.

Vad beträffar förslagen om inrättande av en tjänst som förste byråsekreterare i Ag 21 samt en tjänst som expeditionsvakt i Ag 7 har lönenämnden — som icke kan bedöma behovet av dessa tjänsters inrättande — icke någon erinran mot förordad lönesättning för tjänsterna.

Lönenämnden kan icke tillstyrka uppflyttning av expeditionsförmans-tjänsten i Ao 9 till högre lönegrad än Ao 10 samt kan slutligen icke biträda förslaget om uppflyttning av en expeditionsvaktstjänst i Ao 7 till Ao 9.

Delegerade för riksdagens verk har anfört följande.

Delegerade vilja erinra om att frågan om personalorganisationen vid riksdagsbiblioteket — och särskilt personalbehovet å den s. k. upplysnings-tjänsten — var föremål för ingående överväganden så sent som vid 1962 års riksdag. Bankoutskottet uttalade därvid i sitt av riksdagen godkända utlåtande (nr 32, p. 11:0) att i avvaktan på författningsutredningens förslag någon definitiv ståndpunkt till upplysningstjänstens organisation och ställning i förhållande till biblioteket icke lämpligen borde fattas. Upplysnings-tjänstens arbete syntes sålunda enligt utskottet tills vidare böra fortgå i de former som dittills tillämpats. I sitt betänkande Sveriges statskick, Del 1, har författningsutredningen berört frågan om upplysningstjänsten. I förslagen till riksdagsordning (6 kap. 5 §) har författningsutredningen intagit en bestämmelse om att riksdagsbiblioteket och riksdagens upplysningstjänst skola stå under ledning av en gemensam styrelse och att närmare bestämmelser om biblioteket och dess uppgifter samt om upplysningstjänsten skola meddelas av riksdagen i särskilt reglemente. Författningsutredningen nämner också i sin redogörelse för förslagets huvudgrunder (sid. 48) att utredningen avser att föreslå en förstärkning av upplysningstjänsten. Vad förstärkningen kommer att innebära kan bedömas först sedan utredningens betänkande föreligger i dess helhet.

Enligt delegerades uppfattning bör man, innan definitiv ställning tagits till författningsutredningens förslag på denna punkt, iakttaga viss försiktighet vid uppbyggnad av upplysningstjänsten. Den bör dock utrustas med sådana personalresurser att den kan fylla rimliga anspråk på service under mellantiden.

I sin framställning om anslag för innevarande budgetår föreslog biblioteksstyrelsen inrättande av en extra förste bibliotekarietjänst i lönegraden A 26, avsedd för chefen för upplysningstjänsten. Riksdagen beslöt med anledning av sagda framställning, att ifrågavarande chef skulle placeras i lönegraden Ag 25 (se BoU:s utl. 1962: 32). Det är visserligen riktigt som biblioteksstyrelsen anför i den nu remitterade skrivelsen, att denna tjänste-

grad icke förekommer vid de Kungl. Maj:t underställda biblioteken; tjänsteplaceringarna äro där bibliotekarie i A 21, bibliotekarie i A 23 och förste bibliotekarie i A 27. Detta förhållande synes emellertid icke motivera en uppflyttning av ifrågavarande extra tjänst till sistnämnda lönegrad. Delegerade kunna följaktligen i likhet med lönenämnden icke tillstyrka framställningen i denna del.

Frågan om inrättande av en befattning som extra förste byråsekreterare i lönegraden Ag 21 vid upplysningstjänsten väcktes i motioner till förra årets riksdag, men dessa motioner lämnades av riksdagen utan bifall. Delegerade hava i anledning av att biblioteksstyrelsen nu återupptagit spörsmålet, från biblioteket införskaffat bifogade uppgifter om antalet frågor som ställts till upplysningstjänsten under tiden januari 1960—mars 1963. Av dessa uppgifter framgår att arbetsbelastningen å tjänsten fortsätter att växa. Med hänsyn till vad sålunda inhämtats vilja delegerade icke motsätta sig den begärda personalförstärkningen med en extra förste byråsekreterare i Ag 21.

Framställningen om uppflyttande av expeditjonsförmanstjänsten från Ao 9 till Ao 11 kunna delegerade icke biträda i vidare mån än att delegerade i likhet med lönenämnden förorda att tjänsten placeras i Ao 10.

Biblioteksstyrelsens hemställan angående ombildning av en expeditjonsvaktstjänst i Ao 7 till en tjänst som expeditjonsbiträde i Ao 9 kunna delegerade icke för närvarande tillstyrka. Däremot sakna delegerade anledning motsätta sig att vid biblioteket nyanställas en extra expeditjonsvakt i Ag 7, om en sådan tjänst anses erforderlig för att biblioteket skall kunna fullgöra sina uppgifter.

De av delegerade införskaffade uppgifterna om antalet frågor, som ställts till upplysningstjänsten, innehåller följande.

Till upplysningstjänsten ställda frågor 1960—1963 (mars).

	1960	1961	1962	1963
Januari	59	81	168	168
Februari	45	55	104	148
Mars	47	66	118	172 ¹
April	45	53	74	
Maj	44	74	118	
Juni	12	13	21	
Juli	9	6	19	
Augusti	4	6	27	
September	7	21	26	
Oktober	36	51	90	
November	78	121	133	
December	26	71	101	
	412	618	999	

¹ T. o. m. 28/3.

Mot delegerades yttrande anfördes reservation *dels* av vice ordföranden herr *Wahlund*, vilken ansåg att delegerade bort till alla delar tillstyrka styrelsens för riksdagsbiblioteket förevarande framställning, *dels ock* av herr *Kollberg*, vilken såsom sin uppfattning angav, att delegerade bort i sitt yttrande biträda den av biblioteksstyrelsen begärda höjningen av befattningen såsom chef för upplysningstjänsten till lönegraden Ag 27.

1† Bihang till riksdagens protokoll 1963. 8 saml. Nr 21

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 189 av herr *Christenson* i Malmö, har hemställts, att riksdagen måtte besluta om en utvidgning av riksdagens upplysningstjänst med ett speciellt organ för utåtriktad informationsverksamhet, samt öka anslagen till riksdagsbiblioteket för budgetåret 1963/64 från 768 000 kronor till 868 000 kronor.

Beträffande motiveringen för förslaget hänvisas till motionen.

Över motionen har utskottet inhämtat yttrande från *styrelsen för riksdagsbiblioteket*. Styrelsen hemställer att riksdagens utåtriktade informationsverksamhet i sin helhet göres till föremål för utredning, eventuellt genom biblioteksstyrelsens försorg. Till stöd härför anför styrelsen följande.

Passiv informationsverksamhet gentemot press m. m. och allmänhet i form av förfrågningars besvarande torde förekomma hos flertalet riksdagsorgan i mer eller mindre begränsad omfattning. I större utsträckning utövas dylik verksamhet å ekonomibyrån för besvarande av frågor rörande riksdagstryckets publicering, tillgänglighet o. s. v. En jämförelsevis betydande omfattning och kvalificerad karaktär torde upplysningsverksamheten i kamrarnas kanslier ha, där bl. a. informationer om riksdagsarbetets planering i första rummet står att få. I båda de nu nämnda fallen synes också ett betydande arbete nedläggas på visningen av riksdagens hus, varvid redogörelser lämnas. Det må i detta sammanhang erinras om att verksamheten i kamrarnas kanslier principiellt är begränsad till de tider, då session pågår.

Som en blandad aktiv och passiv informationsverksamhet skulle man kanske kunna beteckna det förhållande, att riksdagen ställer olika lokaler till förfogande till press o. s. v., även om resurserna härvidlag är otillräckliga.

En aktiv informationsverksamhet från riksdagens sida utgör givetvis riksdagstrycket. Från kamrarnas kanslier utgår också meddelanden av olika slag, men framför allt bör härvidlag framhållas kammarkansliernas leverans av material till T. T. Någon aktiv informationsverksamhet i form av bevakning av pressens på grundval av T. T:s redigering och distribution av materialet lämnade redogörelser med försök att korrigera eventuella onöjaktigheter i redovisningen förekommer ej.

Det torde av den nu lämnade redogörelsen framgå, att informationsverksamheten om riksdagen kan sägas ha en betydande omfattning. Även om denna i ett eller annat hänseende torde kunna tarva kompletteringar och förbättringar, är det styrelsens uppfattning, att det är så pass väl sört för denna verksamhet, som man med hänsyn till föreliggande organisation och tillgängliga resurser kan begära. Det är dock för styrelsen angeläget att framhålla, att den i pressen m. m. lämnade redovisningen av materialet om riksdagens verksamhet givetvis i första hand grundar sig på bedömning av nyhetsvärdet.

Beträffande det föreliggande förslaget att utvidga den inom biblioteket arbetande upplysningstjänsten vill styrelsen först och främst framhålla, att riksdagens upplysningstjänst är avsedd för riksdagen. Styrelsen är för sin del beredd att påbörja en utåtriktad verksamhet av föreslagen art, som närmast bör ges försökskaraktär, om den anses erforderlig och bemyndigande härtill lämnas. Styrelsen vill dock som en oundgänglig förutsättning framhålla, att lokalfrågan löses.

Det synes styrelsen, att frågans omfattning och betydelse motiverar en närmare utredning av hela problemet under hänsynstagande till författningsutredningens väntade förslag om riksdagsförvaltningens organisation. Det förefaller också vara av vikt, att en undersökning sker av riksdagsverksamhetens behandling i pressen etc.

Utskottet. Styrelsen för riksdagsbiblioteket har förordat inrättandet av en befattning som byråsekreterare i Ag 21 och av en befattning som expeditionsvakt i Ag 7. Mot de föreslagna tjänsterna har av remissinstanserna inte anförts annan erinran än att tjänsten i Ag 21 bör avse en förste byråsekreterare. Med denna av remissorganen förordade ändring av styrelsens förslag tillstyrker bankoutskottet inrättandet av de begärda tjänsterna. I enlighet med remissorganens förslag tillstyrker utskottet vidare att en tjänst som expeditionsförman höjes från Ao 9 till Ao 10. I övrigt är utskottet på av remissinstanserna anförda grunder inte berett att biträda de av styrelsen föreslagna förändringarna.

I propositionen nr 157 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna en överenskommelse angående vissa lönegradsändringar, innebärande bl. a. att samtliga befattningar som förste biblioteksassistent i lönegrad A 17 skall uppflyttas till lönegrad A 19. Vid riksdagsbiblioteket finnes till följd av beslut vid föregående års riksdag inrättade två tjänster som förste biblioteksassistent i lönegrad Ag 17. För nämnda befattningar gäller samma kompetensregler som är föreskrivna beträffande motsvarande befattningar vid de vetenskapliga biblioteken. Under förutsättning av riksdagens bifall till Kungl. Maj:ts nämnda förslag förordar därför bankoutskottet att de båda tjänsterna som biblioteksassistent i lönegrad Ag 17 vid riksdagsbiblioteket med verkan fr. o. m. den 1 juli 1963 uppflyttas till lönegrad 19.

Vad gäller de i motionen II: 189 anförda synpunkterna på riksdagens utåtriktade upplysningsverksamhet finner utskottet dessa i och för sig värda beaktande. Såsom anföres i det av styrelsen för riksdagsbiblioteket avgivna yttrandet över motionen kan den i dag bedrivna informationsverksamheten om riksdagen sägas ha en betydande omfattning och det torde kunna tillfogas att verksamheten undergår en kontinuerlig ökning bl. a. som resultat av ett stigande intresse hos allmänheten för samhällets angelägenheter. Enligt utskottets mening torde ytterligare erfarenheter böra avvaktas innan åtgärder av den art som föreslagits av motionären eller av styrelsen för riksdagsbiblioteket kan anses påkallade. Utskottet vill härvid peka på författningsutredningens förslag, vilkas förverkligande i olika hänseenden torde komma att påverka de betingelser under vilka den utåtriktade upplysningsverksamheten i dess olika former bedrivs. Utskottet är således inte berett att tillstyrka det i motionen ställda yrkandet.

Någon ändring i de under anslaget av Kungl. Maj:t äskade beloppen torde icke behöva föranledas av utskottets ovan redovisade ställningstaganden.

Åberopande det ovan anförda hemställer utskottet

att riksdagen med avslag å motionen II: 189 må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Riksdagsbiblioteket: Avlöningar* ett *förslagsanslag* av 573 000 kr.

7:o) **Riksdagsbiblioteket: Omkostnader.** Med åberopande av vad utskottet anført under föregående punkt hemställer utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 16 framställda förslag,

att riksdagen med avslag å motionen II: 189 må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Riksdagsbiblioteket: Omkostnader ett förslagsanslag* av 60 000 kr.

8:o) **Riksdagsbiblioteket: Bokinköp och bokbindning.** Med åberopande av vad utskottet anfört under punkten 6 hemställer utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 17 framställda förslag,

att riksdagen med avslag å motionen II: 189 må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Riksdagsbiblioteket: Bokinköp och bokbindning ett reservationsanslag* av 135 000 kr.

9:o) **Justitieombudsmannen och hans expedition: Avlöningar m. m. Kungl. Maj:ts** under punkterna 18—22 framställda förslag har behandlats i sammansatta konstitutions-, banko- och första lagutskottets betänkande nr 2. Av förslagen föranledd hemställan om anslag under berörda punkter har gjorts i nämnda betänkande med följande belopp:

Justitieombudsmannen och hans expedition:

Avlöningar	556 000 kr.
Omkostnader	32 000 »
Utgivande av register till justitieombudsmannens ämbetsberättelser	5 000 »

Militieombudsmannen och hans expedition:

Avlöningar	324 000 »
Omkostnader	28 000 »

I den vid bankoutskottets utlåtande såsom bilaga 1 fogade specifikationen till anslagen under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. för budgetåret 1963/64 har ifrågavarande anslag upptagits med de belopp varom hemställan sålunda gjorts i det sammansatta konstitutions-, bank- och första lagutskottets nämnda betänkande.

10:o) **Riksdagens revisorer och deras kansli: Arvoden till revisorerna, m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 23—25 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till

a) *Riksdagens revisorer och deras kansli: Arvoden till revisorerna ett förslagsanslag* av 45 000 kr.;

b) *Riksdagens revisorer och deras kansli: Avlöningar ett förslagsanslag* av 254 000 kr.;

c) *Riksdagens revisorer och deras kansli: Omkostnader ett förslagsanslag* av 28 000 kr.

11:o) **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Avlöningar.** Under punkten 26 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret

1963/64 till Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 224 000 kr.

I sin den 26 november 1962 dagtecknade framställning till fullmäktige i riksgäldskontoret lämnade delegationen en redogörelse för administrationen av rådets löpande uppgifter samt för fördelningen av kostnaderna mellan länderna. Inledningsvis hänvisar delegationen till den i föregående års pe-titaskrivelse omnämnda översynen av personalorganisationen och i anledning därav företagna personalförstärkningar. Härefter anför delegationen följande.

Vid fortsatta överläggningar i sekretariatsfrågan beslöt presidiet vid sitt möte i Sigtuna den 2—3 juli 1962

1. att uttala, att rådets växande arbetsbelastning, som kommer att ytterligare öka i anledning av de stora uppgifter, inför vilka rådet ställes i samband med förverkligande av den allmänna nordiska samarbetsöverenskommelsen, enligt presidiets mening kräver att i varje land två kvalificerade personer äro sysselsatta med vad på rådet ankommer att förbereda och följa upp rådets rekommendationer och att handha tillsynen av rådets löpande angelägenheter;

2. att bemyndiga rådets niomannakommittéer att anskaffa de sekreterare-krafter, som erfordras för kommittéarbetets behöriga utförande, samt i övrigt för särskilda fall anlita det bistånd som kan behövas;

3. att bemyndiga de nationella sekreterarna att vid behov i särskilda fall gemensamt besluta om tillfällig arbetshjälp; samt

4. att bordlägga frågan om inrättande av ett rådets eget sekretariat, intill dess de nordiska ländernas förhållande till det europeiska samarbetet erhållit klarare former.

Vid samma tillfälle beslöt presidiet att vid sitt nästa möte taga upp frågan om en eventuell ändring av reglerna rörande fördelningen av de gemensamma kostnaderna för rådet. Överläggningar ha i denna del förts vid presidiets möte i Köpenhamn den 13 oktober 1962.

Enligt 13 § stadgan för Nordiska rådet gäller att varje land svarar för utgifterna för sitt deltagande i rådet samt att rådet självt bestämmer hur gemensamma utgifter skola fördelas. Reglerna härom återfinnas i § 21 arbetsordningen för rådet. Där stadgas att utgifter för tryckning och andra gemensamma utgifter, som avses i 13 § stadgan, skola fördelas mellan länderna i förhållande till antalet valda medlemmar i rådet, d. v. s. med 16/69 på ettvar av länderna Danmark, Finland, Norge och Sverige och med 5/69 på Island (i procent uttryckt 23,2 %, respektive 7,2 %), dock att varje land skall svara för de särskilda utgifter som föranledas av i landet hållna möten. Presidiet har därjämte i arbetsordningen bemyndigats att för särskilt tillfälle besluta om annan fördelning.

Då presidiet under 1962 för egen information låtit uppgöra en sammanställning av kostnaderna för rådet, har en annan sammanställningsgrund brukats än den i stadgan angivna. För närvarande betalar exempelvis varje land kostnaderna för sina egna medlemmars resor till gemensamma möten samt alla kostnader för dylika möten, som hållas i det egna landet. I nedanstående uppställning ha under rubriken »Utgifter för rådet» sammanförts alla utgifter för rådet, såväl sådana, som äro gemensamma utgifter i ordets tekniska mening, som sådana utgifter, vilka betalats av ett enskilt land men avse ett gemensamt ändamål, t. ex. resekostnader i samband med ett råds-möte. En efter dessa grunder förelagen sammanställning av de totala utgifterna för rådet avscende år 1961 ger följande bild:

	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige	Summa
Utgifter för delegationen	93 431: 58	48 347: 63	7 440: 33	27 566: 76	144 798: 01	321 584: 31
Andel	29 %	15 %	2 %	9 %	45 %	
Utgifter för rådet	122 866: 56	143 297: 88	45 645: 67	129 802: 02	151 378: 10	592 990: 23
Andel	21 %	24 %	8 %	22 %	25 %	
Summa	216 298: 14	191 645: 51	53 086: 00	157 368: 78	296 176: 11	914 574: 54
Andel	24 %	21 %	6 %	17 %	32 %	

Ovanstående uppställning är icke i alla delar fullt rättvisande, enär huvuddelen av kostnaderna för de nationella delegationerna, vilka avse utgifter dels för personal (ca 2/3) dels för kontorsomkostnader (ca 1/3), förbrukas icke för rent nationella behov utan för det samlade rådets räkning. Över huvud torde vara svårt att göra någon skarp skillnad mellan vad som göres för delegationen och vad som uträttas till förmån för rådet. Gränsdragningen mellan utgifter för delegationerna och utgifter för rådet kan därför sägas vara i viss mån konstlad. Vanskligheterna föranledas framförallt därav, att rådet självt för närvarande saknar egen personal med vissa undantag utan i stället måste förlita sig på delegationernas sekretariat. Där est rådets verksamhet skolat finansieras inom ramen för en egen budget, hade en rad poster, som här redovisats under utgifter för delegationen, kommit att påföras rådet.

Åtgärder för att i enlighet med presidie mötets uttalande förstärka de nationella sekretariaten torde endast ha vidtagits i Finland, där riksdagen nu har till behandling ett lagförslag rörande personalen i Finlands Nordiska rådsdelegation. Antages detta förslag, erhållas tekniska förutsättningar bl. a. för anställande av en biträdande sekreterare i Finland. Frågan om ett gemensamt sekretariat för rådet torde knappast komma att åter aktualiseras, förrän samtliga länders relationer till Europeiska ekonomiska gemenskapen erhållit en definitiv utformning.

Det nuvarande läget kan för rådets del sägas vara följande.

Rådets egen personal är och kan förväntas bli av ganska blygsam omfattning. Heltidsanställd är allenast redaktören för rådets förhandlingar. Genom sin lokala anknytning till det svenska sekretariatet kommer han att i det löpande arbetet praktiskt sett ingå i detta sekretariat. Av rådets samlade medel ersättes även den statistiker, vilken av presidiet som bisyssla anförtrotts uppgiften att utgeva en nordisk statistisk årskrift. Också han har lokal anknytning till det svenska sekretariatet. Vidare ha numera s. k. nio-mannakommittéer, d. v. s. rådskommittéer med uppgift att förbereda rådets behandling av de till en session väckta sakerna, inrättats för rådets samtliga fem traditionella verksamhetsområden; dessa betjänas envar av sin sekreterare. Nämnda sekreterare ha annan huvudanställning och sekreteraruppgifter i respektive kommittéer är en bisyssla, som blott kan ägnas begränsad tid. Av dessa sekreterare äro två danskar, en finländare, en norrmann och en svensk. Envar får i sitt arbete kontorshjälp m. m. från vederbörande lands nationella rådssekretariat. Presidiets beslut i Sigtuna innebär visserligen att kommittéerna bemyndigats anskaffa heltidsanställd arbetskraft, men kommittéerna torde tills vidare föredraga att tillgodose det växande arbetskraftsbehovet genom att anlita tillfällig expertis för särskilda arbetsuppgifter, såsom för övrigt redan sker i viss omfattning.

Huvuddelen av den planläggande och ledande verksamheten i rådet kommer under angivna förhållanden att ligga på den heltidsanställda personalen i de nationella sekretariaten. Vad dessa angår torde en realistisk bedömning giva vid handen att någon egentlig förstärkning av de danska och norska

sekretariatet icke för närvarande kan påräknas. I Norge underlättas dock det nationella rådssekretariatets arbete genom att statsministerns kontor tagit på sig att ombesörja en rad nationella sekretariatsuppgifter. Även i Danmark kan statsministeriet sägas på liknande sätt, ehuru i mindre omfattning, biträda det danska sekretariatet. I Finland är läget snarare det motsatta. På grund av bl. a. språksvårigheterna och andra liknande omständigheter har rådets Finlandssekretariat kommit att i icke ringa grad få tjänstgöra som det allmänt koordinerande organet för nordiska angelägenheter i Finland, även vad angår ministeriernas arbete.

Vad angår rådets arbetsuppgifter befinna sig dessa i oavlåtligt tilltagande. Efterhand som rådets arbete blir mera känt, kopplas det in i nya sammanhang. Vidare är att beakta att genom den nordiska samarbetsöverenskommelsen, som trätt i kraft den 1 juli 1962, rådet fått sig pålagt ytterligare arbetsuppgifter och tillika ett ansvar för att det nordiska samarbetet bevaras och utvecklas i överensstämmelse med avtalets olika stadganden. Kraven på den personal, som har att svara för rådets löpande arbete, ha härigenom vuxit.

Mot bakgrund av det anförda och med hänsynstagande till vunna erfarenheter synes det vara angeläget, att rådets svenska sekretariat liksom hittills tager på sig uppgiften att i väsentlig mån fungera som koordinerande och sammanhållande instans för rådsarbetet.

Budgetmässigt blir konsekvensen, att den utbyggnad av de personella resurserna, som visat sig ofrånkomlig, måst företagas på främst svensk bekostnad. Denna merbelastning på Sverige vad gäller personalkostnaderna motväges likväl av att Sverige i fråga om de s. k. gemensamma kostnaderna icke betalar större andel än ett vart av övriga länder (bortsett från Island). Som framgår av den tidigare uppställningen utgöra de proportionellt sett mellan länderna relativt lika fördelade utgifterna för rådet nära 2/3 av ländernas samlade rådsomkostnader. Sveriges andel i de totala utgifterna utgjorde, som siffrorna för 1961 utvisa, detta år 32 %. Även om denna Sveriges andel under nästa budgetår kan komma att bli något större, torde dock den samlade belastningen å Sverige icke komma att överstiga vad som kan anses rimligt.

Nordiska rådets svenska delegation har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1963/64 utgått från att den modus vivendi, som enligt vad nyss sagts uppnåtts rörande arbetets organiserande och kostnadernas täckande, tills vidare skall bestå och anpassat sina anslagsäskanden härefter.

Delegationen förordar i sin framställning vissa tjänsteförändringar. Således upprepar delegationen sin i förra årets petitaskrivelse gjorda framställning att en ordinarie förordnandetjänst i lönegrad Br 4 måtte uppföras i stället för det nuvarande arvodet motsvarande lönegrad B 4 till sekreteraren och kanslichefen. Delegationen återoppar härvid den ovan återgivna redogörelsen och sina förra året framförda synpunkter (BoU 1962: 32, s. 16) samt hänvisar ytterligare till att Nordiska rådet numera genom den nordiska samarbetsöverenskommelsens tillkomst tillerkänts en fast plats i samlivet mellan de nordiska länderna. Delegationen hemställer vidare att den nuvarande registratorstjänsten i lönegrad A 13 förändras till en kamrerarbefattning förslagsvis placerad i lönegrad Ae 17. Här om anför delegationen följande.

Den nuvarande registratorstjänsten har under senare år alltmera förändrat karaktär. Från det att tidigare i arbetsuppgifterna ingått en rad mång-

skiftande uppgifter, har genom den arbetsfördelning, som kommit till stånd mellan sekretariatet och inom det svenska kansliet, tjänsten kommit att koncentreras på främst vissa kamerala uppgifter. På befattningen vilar numera det huvudsakliga arbetet med rådets ekonomi. Då flertalet av de för rådet gemensamma utgifterna utbetalas i Sverige — för rådets förhandlingar, för utredningsserien, för Nordisk Kontakt, för upplysningsmaterial m. m. — har det fallit på registratorns lott att omhänderha alla härmed sammanhängande uträkningar och fördelningsåtgärder. Vidare har registratorn hand om de kassaförskott, över vilka delegationen disponerar. I samband med sessionerna uppgår dessa till betydande belopp, som då förvaltas i utländsk valuta under ofta besvärliga yttre förhållanden. Härjämte åvilar det tjänstens innehavare att upprätta och förhandsgranska alla reseräkningar i samband med för rådet företagna resor; dessa uppgå till bortemot 150 om året. Slutligen kvarstår som en viktig uppgift skötseln av rådets arkiv.

Över delegationens framställning har yttrande inhämtats från fullmäktige i riksgäldskontoret i vad avser delegationens organisation samt anslagsberäkningarna för budgetåret 1963/64 samt från delegerade för riksdagens verk och lönenämnden för riksdagens verk i vad avser äskandena under avlöningsanslaget.

Fullmäktige i riksgäldskontoret har anfört följande.

När fullmäktige senast hade att yttra sig angående personalorganisationen vid Nordiska rådets svenska delegation förelåg information om en förestående översyn av rådets samfälliga personalbehov och därmed förenade kostnader samt fördelningen av dessa. Vad sistnämnda spörsmål beträffar fann fullmäktige detsamma vara av särskilt intresse för Sveriges vidkommande, eftersom personalkostnaderna för den svenska delegationen var så ojämförligt mycket högre än i våra nordiska grannländer. I avvaktan på resultatet av nämnda översyn syntes fullmäktige bl. a. kunna anstå med en ifrågasatt ändring av kanslichefens anställningsförhållanden.

Av delegationens föreliggande framställning inhämtas bl. a., att frågan om ett gemensamt sekretariat för rådet knappast torde komma att åter aktualiseras, förrän samtliga nordiska länders relationer till Europeiska ekonomiska gemenskapen erhållit en definitiv utformning. Såsom delegationen vidare framhåller, synes rådets arbetsuppgifter befinna sig i oavslutligt stigande, delvis såsom en följd av den nordiska samarbetsöverenskommelse, som trätt i kraft den 1 juli 1962. Mot bakgrunden härav har delegationen ansett angeläget, att rådets svenska sekretariat liksom hittills tar på sig uppgiften att i väsentlig mån fungera som koordinerande och sammanhållande instans för rådsarbetet. Delegationens anslagsberäkningar för nästkommande budgetår har skett bl. a. med utgångspunkt härifrån. Fullmäktige har, såsom utvecklingen nu blivit, i och för sig icke funnit anledning att här emot rikta någon erinran. Däremot har fullmäktige vad angår den svenska delegationens personalorganisation ansett sig icke kunna i alla hänseenden biträda delegationens förslag. Således är fullmäktige liksom tidigare icke beredda att tillstyrka, att befattningen såsom delegationens sekreterare och kanslichef inrättas såsom en ordinarie förordnandetjänst i lönegraden Br 4. Med hänsyn till att delegationens arbetsuppgifter och dess ställning inom Nordiska rådets organisation ännu icke slutgiltigt fixerats, saknas nämligen enligt fullmäktiges mening tillräckligt underlag för ett bedömande av frågan om hur kanslichefens anställningsförhållanden för framtiden bör ordnas. Befattningen bör därför enligt fullmäktiges mening lämpligen tills vidare bibehållas såsom en arvodesbefattning, varvid arvodet till den nuvarande innehavaren bör utgå efter oförändrade grunder.

Beträffande förslaget angående ändring av den nuvarande registrators-tjänsten i Ae 13 till en kamrerarbefattning i Ae 17 vill fullmäktige erinra om att lönenämnden för riksdagens verk tidigare (i yttrande till bankoutsrottet 1959) förordat en väsentligt lägre placering än den nuvarande. Även om, såsom av delegationen göres gällande, ifrågasattade befattningshavares arbetsuppgifter under senare år skulle ha ökat i omfattning och delvis också ändrat karaktär, har fullmäktige likväl icke blivit övertygade om att tillräckliga skäl för närvarande föreligger för den ifrågasatta lönegradsupplyttningen. Tjänsten bör sålunda kvarstå i 13:e lönegraden.

Fullmäktiges ovan tillkännagivna ståndpunktstagande påkallar allenast smärre jämkningar i delegationens anslagsberäkningar. I övrigt har dessa ej föranlett någon erinran från fullmäktiges sida.

Lönenämnden har uttalat följande.

I fråga om tjänsten som sekreterare och kanslichef med arvode motsvarande lönegrad B 4 finner lönenämnden — under erinran om sitt senaste ståndpunktstagande i frågan i den 6 mars 1962 avgivet utlåtande — icke skäl tillstyrka bifall till framställningen.

Nämnden kan icke heller biträda förslaget att tjänsten som registrator i Ae 13 förändras till en kamrerarbefattning i Ae 17.

Delegerade för riksdagens verk har anfört.

Delegerade vilja erinra om att frågan angående anställningsformen och löneställningen för sekreteraren och kanslichefen hos delegationen förut varit föremål för riksdagens överväganden. Den kommitté, som fullmäktige i riksgäldskontoret på bankoutsrottets uppdrag tillsatte den 24 oktober 1957 för utredning rörande Nordiska rådets svenska delegations ställning inom den riksdagen underställda förvaltningen, föreslog i betänkande den 24 juli 1958 att tjänsten skulle placeras i Br 4. Därvid utgick kommittén från den förutsättningen att tjänsten ej skulle vara förenad med pensionsrätt. Under hänvisning till att denna förutsättning icke vore realistisk med hänsyn till de ändrade pensioneringsgrunderna ifrågasatte delegerade i sitt yttrande över kommitténs betänkande, om en placering av tjänsten i så hög lönegrad som Br 4 vore tillräckligt motiverad i jämförelse med vad som tillämpades inom statsförvaltningen i övrigt. Lönenämnden för riksdagens verk fann för sin del icke skäl föreligga för högre placering av tjänsten än i lönegraden B 1, och fullmäktige i riksgäldskontoret föreslog i skrivelse den 19 februari 1959 att tjänsten skulle placeras i Br 2. Bankoutsrottet uttalade i sitt av 1959 års riksdag godkända utlåtande nr 37, under hänvisning till de framförda erinringarna och då utvecklingen av frågan om den nordiska marknaden kunde komma att påverka delegationens arbete, att det borde anstå med ordinariesättningen av befattningen.

I sina anslagsäskanden för budgetåret 1962/63 föreslog Nordiska rådets svenska delegation ånyo att kanslichefstjänsten skulle uppföras som en ordinarie förordnandetjänst i Br 4. I sitt yttrande över sistnämnda framställning uttalade lönenämnden under hänvisning till sitt tidigare ståndpunktstagande, att nämnden icke fann skäl tillstyrka bifall till framställningen, en ståndpunkt som lönenämnden vidhållit i sitt yttrande över den nu remitterade framställningen. Bankoutsrottet anförde i sitt av 1962 års riksdag godkända utlåtande nr 32 p. 21:o), att tjänsten tills vidare borde bibehållas såsom en med pensionsrätt förenad arvodesbefattning. Frågan om anställningsformen borde emellertid aktualiseras i samband med att resultatet av den av delegationen igångsatta översynen av rådets samfälliga personalbehov och därmed förenade kostnader m. m. förelades statsmakternas prövning.

I den nu remitterade skrivelsen har delegationen redovisat resultatet av

nyssberörda översyn. Delegerade kunna emellertid icke finna att vad delegationen anfört utgör tillräckliga skäl för ett bifall till förslaget om tjänstens ordinariesättande. Sakligt sett skulle för den nuvarande tjänsteinnehavaren ett bifall till delegationens förslag icke få större betydelse, eftersom han redan åtnjuter arvode och pensionsrätt såsom om han vore innehavare av tjänst i lönegraden Br 4.

Delegationen har vidare föreslagit, att den nuvarande tjänsten som registrator i Ae 13 skulle förändras till en kamrersbefattning i Ae 17. Även frågan om löneställningen för ifrågavarande tjänst var föremål för överväganden vid 1959 års riksdag. Den förenämnda kommittén hade föreslagit tjänstens placering i lönegraden A 13, men lönenämnden förklarade sig icke kunna tillstyrka att tjänsten hänfördes till högre lönegrad än A 9. Bankoutskottet ansåg dock att någon ändring av registratorstjänstens lönegradsplacering icke borde ske och att befattningen följaktligen borde vara placerad i Ae 13 (jfr BoU:s ovan omförmälda utl. 1959: 37).

Såvitt delegerade kunna finna är tjänstens nuvarande lönegradsplacering lämpligt avpassad. Några sådana ändrade arbetsuppgifter som skulle motivera en lönegradsuppflyttning synas icke ha tillkommit. Delegerade kunna följaktligen icke heller på denna punkt tillstyrka bifall till delegationens framställning.

Utskottet. I sina anslagsäskanden har delegationen lämnat en redogörelse för de överväganden som skett inom Nordiska rådet med avseende på rådets personalorganisation ävensom en sammanställning av kostnaderna för rådet under år 1961 fördelade på de olika länderna. Mot bakgrunden av det sålunda redovisade materialet har delegationen ansett angeläget att rådets svenska sekretariat liksom hittills tar på sig uppgiften att i väsentlig mån fungera som koordinerande och sammanhållande instans för rådsarbetet. Delegationens anslagsberäkningar för nästkommande budgetår har skett bl. a. med utgångspunkt härifrån. I likhet med fullmäktige i riksgäldskontoret har utskottet icke i och för sig funnit anledning att rikta någon erinran häremot.

Delegationen har förordat att befattningen såsom delegationens sekreterare och kanslichef inrättas såsom en ordinarie förordnandetjänst i lönegraden Br 4. Utskottet vill erinra om att denna fråga även föregående år var föremål för prövning av riksdagen, som därvid icke fann påkallat att vidtaga någon ändring av anställningsformen. Utskottet finner i likhet med de nu hörda remissinstanserna vad som därefter förekommit icke utgöra skäl till omprövning av det då gjorda ställningstagandet och avstyrker således bifall till delegationens förslag i denna del.

Den av delegationen förordade förändringen av tjänsten som registrator i Ae 13 till kamrer i Ae 17 har avstyrkts av remissinstanserna. På av dessa anförda grunder avstyrker utskottet bifall till delegationens förslag.

Det av utskottet förordade ställningstagandet torde icke böra föranleda någon ändring av det under anslaget beräknade beloppet.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Avlöningar ett förslagsanslag* av 224 000 kr.

12:o) Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: **Omkostnader.** Under punkten 27 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Omkostnader anvisa ett förslagsanslag av 86 000 kr.

I sin framställning anför delegationen bl. a. att beräkningarna grundats på att en råds-session med all sannolikhet kommer att hållas under nästa budgetår samt att denna, såvitt nu kan bedömas, kommer att förläggas till Stockholm.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 27 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Omkostnader* ett förslagsanslag av 86 000 kr.

13:o) Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: **Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet.** Under punkten 28 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet anvisa ett förslagsanslag av 63 000 kr.

I sin framställning meddelar delegationen att rådets presidium för år 1963 beslutat följande budget för den del av utgifterna vilka fördelas såsom gemensamma kostnader (i sv. kr.)

1. Arvoden och löner			
Redaktör (Ag 21)	28 260		
Sekreterare i 5 niomannakommittéer	27 000		
Redaktör för statistisk årsskrift	3 000		
Diverse utredningar	6 740	65 000	
2. Resor för gemensam personal			
			10 000
3. Rådets tryck			
Förhandlingarna	140 000		
Nordisk udredningsserie	30 000		
Statistisk skrift	5 000		
Diverse	5 000	180 000	
4. Upplysningsmaterial			
Nordisk Kontakt (underskott)	125 000		
Nytt från Nordiska rådet	8 000		
»Wendts bok» på danska och finska	7 000	140 000	
			Summa kr. 395 000

Av framställningen framgår att Sveriges andel av angivna kostnader upptagits med följande belopp.

1. Arvoden till gemensam personal m. m.	15 000 kr.
2. Tryckningskostnader för rådets förhandlingar	42 000 »
3. Informationsmaterial	3 500 »
4. Reseersättningar m. m.	2 500 »
	63 000 kr.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 28 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet* ett förslagsanslag av 63 000 kr.

14:o) **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt.** Under punkten 29 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kr.

I sin framställning upplyser delegationen att den i tidigare petitaskrivelse omförmälda utredningen, som företagits av tidskriftens redaktionskommitté rörande en eventuell omläggning av tidskriften, förelades Nordiska rådet vid dess tionde session i mars 1962. Rådet beslöt då för sin del, att tidskriften skulle fortsatt utgivis med bibehållet omfång och oförändrad periodicitet. Några mera avsevärda kostnadsreduktioner är enligt delegationen under sådana omständigheter icke att förvänta.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 29 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt* ett förslagsanslag av 45 000 kr.

15:o) **Pensioner åt f. d. riksdagsmän.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 30 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Pensioner åt f. d. riksdagsmän* ett förslagsanslag av 1 680 000 kr.

16:o) **Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän.** Under punkten 31 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän anvisa ett förslagsanslag av 435 000 kr.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbeloppet till 535 000 kr.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän* ett förslagsanslag av 535 000 kr.

17:o) **Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 32 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl.* ett *förslagsanslag* av 1 025 000 kr.

18:o) *Pensioner åt efterlevande till befattningshavare.* Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 33 framställda förslag hemställer utskottet, att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Pensioner åt efterlevande till befattningshavare* ett *förslagsanslag* av 125 000 kr.

19:o) *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.* Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 34 framställda förslag hemställer utskottet, att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett *förslagsanslag* av 120 000 kr.

20:o) *Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande.* Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 35 framställda förslag hemställer utskottet, att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande* ett *förslagsanslag* av 900 000 kr.

21:o) *Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande.* Under punkten 36 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1963/64 till *Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande* anvisa ett *förslagsanslag* av 1 500 000 kr. Riksgäldsfullmäktige har i sin framställning föreslagit viss komplettering av reglerna för beräkningen av vinstsumman.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbehovet till 2 500 000 kr.

Utskottet, som inte har någon erinran mot den av riksgäldsfullmäktige föreslagna kompletteringen av reglerna för beräkningen av vinstsumman, får med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa till *Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande* ett *förslagsanslag* av 2 500 000 kr.

22:o) *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, m. m.* Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 37—39 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1963/64 anvisa

- a) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga ett förslagsanslag* av 10 000 kr.;
- b) till *Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m. ett förslagsanslag* av 195 000 kr.;
- c) till *Arbetsgivaravgift till den allmänna tilläggs pensioneringen ett förslagsanslag* av 600 000 kr.

Slutsumman av huvudtiteln för riksdagen och dess verk m. m. kommer vid bifall till vad utskottet samt till vad det sammansatta konstitutions-, banko- och första lagutskottet i dess betänkande nr 2 sålunda föreslagit att i riksstaten för budgetåret 1963/64 utgöra 36 107 000 kr., vilket innebär en ökning i förhållande till gällande riksstat med 4 432 000 kr. samt i förhållande till det i statsverkspropositionen beräknade beloppet med 1 081 000 kr. Specifikation av de beräknade utgifterna under huvudtiteln innefattande förslag till stater är såsom Bilaga 1 fogad vid detta utlåtande.

Stockholm den 14 maj 1963

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Gorthon, Palm, Mattsson och Lundin;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Sköldin, Berglund, fru Renström-Ingenäs, herrar Hagnell, Bengtsson i Landskrona, Hyltander och Börjesson i Falköping.

* Ej närvarande vid justeringen.

Bilaga 1

Specifikation

till anslagen under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m.
för budgetåret 1963/64

	Kronor	Kronor
Riksdagen		
1. <i>Arvoden till riksdagens ledamöter, förslagsanslag</i>		
Första kammaren, förslagsvis	5 450 000	
Andra kammaren, förslagsvis	8 450 000	13 900 000
2. <i>Reseersättningar till riksdagens ledamöter, förslagsanslag</i>		1 750 000
3. <i>Avlöningar till personal, förslagsanslag</i>		
Kamrarna och utskotten samt riksdagens kansli (exkl. vaktpersonal), förslagsvis	1 885 000	
Utrikesnämnden, förslagsvis	6 000	
Övriga avlöningar, förslagsvis	69 000	1 960 000
4. <i>Kostnader för riksdagstrycket, förslagsanslag</i>		
<i>U t g i f t e r</i>		
Tryckpapper, förslagsvis	200 000	
<i>Riksdagshandlingar:</i>		
Tryckningskostnader, förslagsvis	1 215 000	
Bokbinderikostnader, förslagsvis	350 000	
Kommittétryck, förslagsvis	10 000	
	1 775 000	
<i>S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l</i>		
Försäljning av riksdagstryck	— 275 000	1 500 000
5. <i>Utgivande av särskilda publikationer, reservationsanslag</i>		
Uppslagsboken över riksdagens verksamhet	40 000	
Utgivande av publikationer i anslutning till representa- tionsreformens 100-årsjubileum	40 000	
	80 000	
<i>S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l</i>		
Försäljning av särskilda publikationer	— 1 000	79 000
6. <i>Utgivande av otryckta ständsprotokoll, reservationsanslag</i>		
Ridderskapets och adelns protokoll för 1769—1770 års riksdag (del 27—28), prästeståndets protokoll vid riksdagarna 1719—1720 och 1723 (del 5—6), borgarståndets protokoll vid 1734 års riksdag (del 5) samt bondeståndets protokoll vid 1760—1762 års riksdag (del 8)	75 100	

	Kronor	Kronor
Särskilda uppbördsmedel		
Försäljning av ståndsprotokoll.....	— 100	75 000
7. <i>Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp</i> , förslagsanslag ..		80 000
8. <i>Övriga omkostnader</i> , förslagsanslag		
Reseersättningar, förslagsvis	95 000	
Expenser, förslagsvis	540 000	
Riksdagens restaurant, förslagsvis	50 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	40 000	
		725 000

Allmänt kyrkomöte

9. <i>Allmänt kyrkomöte</i> , förslagsanslag		550 000
--	--	---------

Riksgäldskontoret10. *Avlöningar*, förslagsanslag**Avlöningsstat**

Arvoden till fullmäktige och suppleanter för fullmäktige, förslagsvis	53 500	
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ..	1 161 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	422 000	
Arvoden och särskilda ersättningar, förslagsvis	3 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	681 000	
Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis ..	31 500	2 352 000

Specifikation till avlöningsstat för riksgäldskontoret:*Arvoden till fullmäktige och suppleanter för fullmäktige*

I denna post ingår:		
arvoden å 6 000 kronor till en var av sju fullmäktige	42 000	
särskilda arvoden därutöver		
till ordföranden	4 500	
» tredje ledamoten av arbetsutskottet	3 500	
arvoden å 500 kronor till en var av sju suppleanter	3 500	53 500

Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat

I denna post ingår:		
grundlöner, förslagsvis	1 145 000	
vikariatsersättning vid förordnande å ordinarie eller extra ordinarie tjänst, förslagsvis	6 550	
tilläggsarvode till riksgäldsdirektören	6 000	
arvode till riksgäldsdirektörens ersättare	3 450	1 161 000

Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m.

I denna post ingår:		
grundlöner, förslagsvis	420 000	
vikariatsersättning vid förordnande å ordinarie eller extra ordinarie tjänst, förslagsvis	1 000	
övertidsersättning för ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis	1 000	422 000

Arvoden och särskilda ersättningar

Under denna rubrik har medel beräknats för följande utgifter:		
gratifikationer eller belöningar, förslagsvis	2 000	
gottgörelse enligt 18 § 1 mom. andra stycket avlöningsreglementet för riksdagens verk, förslagsvis	1 000	3 000

	Kronor	Kronor
11. <i>Kostnader vid emission av statslån m. m., förslagsanslag</i>		
Obligationspapper, förslagsvis	5 000	
Värdepapperstryck, förslagsvis	150 000	
Annonsering m. m., förslagsvis	1 000 000	
Vinstutlottning å premielånen, förslagsvis	40 000	
	<u>1 195 000</u>	
Särskilda uppbördsmedel		
Förvaringsavgifter	<u>— 5 000</u>	1 190 000
12. <i>Övriga omkostnader, förslagsanslag</i>		
Sjukvård m. m., förslagsvis	10 000	
Reseersättningar, förslagsvis	10 000	
Expenser, förslagsvis	225 000	
Publikationstryck, förslagsvis.....	12 100	
Särskilda uppbördsmedel		
Försäljning av publikationer.....	<u>— 100</u>	12 000
Övriga utgifter, förslagsvis	<u>18 000</u>	275 000

Riksdagens ekonomibyrå

13. <i>Avlöningar, förslagsanslag</i>		
A v l ö n i n g s s t a t		
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ..	345 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	415 000	
Arvoden och särskilda ersättningar, förslagsvis ¹	1 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	327 000	
Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis .	15 000	
	<u>1 103 000</u>	
Särskilda uppbördsmedel		
Ersättning för utlånad personal.....	<u>— 45 000</u>	1 058 000
14. <i>Omkostnader, förslagsanslag</i>		
U t g i f t e r:		
Sjukvård m. m., förslagsvis.....	2 000	
Reparationer och underhåll av riksdagshuset m. m., förslagsvis	175 000	
Expenser, förslagsvis	300 000	
Övriga utgifter, förslagsvis.....	13 000	
	<u>490 000</u>	
Särskilda uppbördsmedel		
Influtna hyror	<u>— 25 000</u>	465 000

¹ Under denna rubrik har medel beräknats för gratifikationerna eller belöningarna samt gottgörelse enligt 18 § 1 mom. andra stycket avlöningsreglementet för riksdagens verk.

	Kronor	Kronor
Riksdagsbiblioteket		
15. <i>Avlöningar</i> , förslagsanslag		
A v l ö n i n g s s t a t		
Arvoden till styrelsens ledamöter och suppleanter, förslagsvis	1 800	
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	165 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	230 200	
Rörligt tillägg, förslagsvis	168 000	
Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis ..	<u>8 000</u>	573 000
16. <i>Omkostnader</i> , förslagsanslag		
Sjukvård m. m., förslagsvis	1 000	
Expenser, förslagsvis	32 000	
Publikationstryck, förslagsvis	15 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	<u>12 000</u>	60 000
17. <i>Bokinköp och bokbindning</i> , reservationsanslag ¹		135 000
Justitieombudsmannen och hans expedition		
18. <i>Avlöningar</i> , förslagsanslag		
A v l ö n i n g s s t a t		
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	324 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	75 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	162 000	
Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis ..	<u>8 000</u>	556 000
19. <i>Omkostnader</i> , förslagsanslag		
Sjukvård m. m., förslagsvis	900	
Reseersättningar, förslagsvis	5 000	
Expenser, förslagsvis	26 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	<u>100</u>	32 000
20. <i>Utgivande av register till justitieombudsmannens ämbetsberättelser</i> , reservationsanslag		5 000
Militieombudsmannen och hans expedition		
21. <i>Avlöningar</i> , förslagsanslag		
A v l ö n i n g s s t a t		
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	204 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	20 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	96 000	
Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis ..	<u>4 000</u>	324 000
22. <i>Omkostnader</i> , förslagsanslag		
Sjukvård m. m., förslagsvis	900	
Reseersättningar, förslagsvis	14 000	
Expenser, förslagsvis	13 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	<u>100</u>	28 000

¹ Från detta anslag bestrides intill ett belopp av högst 500 kronor för budgetår utgifter för komplettering av bibliotekets samlingar av porträtt av riksdagsledamöter (bankoutsk. utl. nr 19/1947).

Kronor Kronor

Riksdagens revisorer och deras kansli

23. *Arvoden till revisorerna, förslagsanslag*
 Arvoden, förslagsvis 45 000

24. *Avlöningar, förslagsanslag*

Avlöningsstat

Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis.... 40 000
 Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis 135 000
 Rörligt tillägg, förslagsvis 75 500
 Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis .. 3 500 254 000

25. *Omkostnader, förslagsanslag*

Sjukvård m. m., förslagsvis..... 400
 Reseersättningar, förslagsvis 20 000
 Expenser, förslagsvis 7 500
 Övriga utgifter, förslagsvis..... 100 28 000

Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli

26. *Avlöningar, förslagsanslag*

Avlöningsstat

Arvoden för deltagande i sammanträden, förslagsvis 3 000
 Arvode till sekreteraren och kanslichefen, förslagsvis 40 000
 Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis 127 000
 Rörligt tillägg, förslagsvis 52 000
 Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis .. 2 000 224 000

27. *Omkostnader, förslagsanslag*

Sjukvård m. m., förslagsvis 1 000
 Reseersättningar, förslagsvis 30 000
 Expenser, förslagsvis..... 35 000
 Övriga utgifter, förslagsvis 20 000 86 000

28. *Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet, förslagsanslag*

Utgifter:

Arvoden till gemensam personal, kostnader för utredningar
 m. m., förslagsvis..... 15 000
 Tryckningskostnader för rådets förhandlingar, förslagsvis.. 42 000
 Informationsmaterial, förslagsvis 3 500
 Reseersättningar m. m., förslagsvis 2 600
 63 100

Särskilda uppbördsmedel

Övriga nordiska länders andelar i utgifterna ..... — 100¹ 63 000

¹ Formellt belopp.

29. *Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt, förslagsanslag*

Utgifter:

Kostnader för utgivande av Nordisk Kontakt, förslagsvis 45 200

Särskilda uppborrdsmedel

Övriga nordiska länders andelar i utgifterna ..... ¹ 100

Försäljning av Nordisk Kontakt..... ¹ 100 — 200 45 000

Pensioner

30. *Pensioner åt f. d. riksdagsmän, förslagsanslag* 1 680 000

31. *Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän, förslagsanslag* 535 000

32. *Pensioner åt f. d. befattningshavare, förslagsanslag*..... 1 025 000

33. *Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, förslagsanslag*..... 125 000

Diverse

34. *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:*

Byggnadsstyrelsens delfond, förslagsanslag..... 120 000

35. *Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande, förslagsanslag* 900 000

36. *Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande, förslagsanslag..* 2 500 000

37. *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, förslagsanslag.....* 10 000

38. *Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m., förslagsanslag* 195 000

39. *Arbetsgivaravgift till den allmänna tilläggs pensioneringen, förslagsanslag* 600 000

Summa **36 107 000**

¹ Formellt belopp.

Bilaga 2

Till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret

Sedan riksdagen den 14 december 1960 beslutat i princip godkänna ett av Kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum framlagt förslag till publikationer i anledning av jubileet samt uppdragit åt fullmäktige i riksgäldskontoret att i enlighet med de av kommittén uppdragna riktlinjerna föranstalta om utgivning av det föreslagna jubileumsverket, har fullmäktige uppdragit åt kommittén att vidtaga alla för utgivningen erforderliga åtgärder, varvid fullmäktige förutsattes komma att förlöpande hållas underrättade om utgivningsarbetets fortgång och eventuella förskjutningar i de beräknade kostnaderna. I anledning härav får kommittén nu avgiva berättelse över sin verksamhet under åren 1961 och 1962.

Ledningen av arbetet med jubileumsverket har, såsom i kommitténs publikationsprogram förordades, anförtrotts förre universitetskanslern Arthur Thomson. Kommitténs befatning med hithörande frågor har i det inledande skedet kunnat begränsas till två sammanträden, hållna den 14 december 1961 och den 13 november 1962, då kommittén tagit ställning till viktigare principfrågor och spörsmål av ekonomisk innebörd. I fråga om författarvalet, närmare överväganden rörande de olika skrifternas innehåll, omfång och disposition samt innebörden och utformningen av de med författarna träffade avtalen hänvisas till universitetskansler Thomsons här i avskrift bilagda skrivelse till kommittén den 13 november 1962.

Kostnaderna för åren 1961 och 1962 framgår av nedanstående sammanställning.

1961	
Arvode till redaktören	1 000:—
» » redaktionssekreteraren	5 000:—
» » författaren av bibliografien och registren	1 000:—
Resekostnader	45:50
	Summa kronor 7 045:50

1962	
Arvode till redaktören	2 000:—
» » redaktionssekreteraren	5 000:—
» » författaren av bibliografien och registren	1 000:—
Ersättning till biträde åt författaren av bibliografien och registren	4 673:10
Resekostnader	57:40
Ersättning till pastorexpedition för uppgifter, erforderliga för registret till »Sveriges riksdag»	10:—
	Summa kronor 12 740:50

Stockholm den 13 november 1962

För Kommittén för firande av representationsreformens
100-årsjubileum

FRIDOLF THAPPER

Sune K. Johansson

Till Kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum

I det av kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum framlagda förslaget till publikationer i anledning av jubileet angavs problemställning, huvudinnehåll och ungefärligt omfång för de planerade skrifterna. Närmare överväganden rörande de olika avhandlingarnas innehåll och disposition skulle ankomma på vederbörande författare i samråd med ledaren av det fortsatta arbetet med publikationsserien (redaktören). Förslag beträffande författare till skrifterna hade diskuterats inom kommittén, men ett avgörande inflytande på författarvalet förutsattes tillkomma redaktören.

I anledning härav har alltsedan årsskiftet 1960—1961 förhandlingar förts i syfte att till arbetet knyta de för de olika uppgifterna bäst skickade krafterna, varjämte förberedande kontakter tagits med vissa företag angående tryckningen av det planerade jubileumsverket. Redan i slutet av år 1961 hade, såsom redovisades vid kommitténs sammanträde den 14 december 1961, preliminära överenskommelser träffats med huvudparten av de tilltänkta författarna. De diskussioner, som härefter ägt rum angående de olika avsnittens detaljutformning, har föranlett några smärre avvikelser från det ursprungliga publikationsprogrammet. Om uppgörelserna, som preciserats i här bilagda, av respektive författare godkända avtalsförslag,¹ må anföras följande.

Den politiska utvecklingen 1866—1965

Denna del kommer att inledas med ett av professor Sten Carlsson författat avsnitt, som skall utgöra introduktion till verket i övrigt och ge en skildring av den sociala bakgrunden med beaktande av de ekonomiska aspekterna. Huvudvikten kommer att läggas vid den sociala utvecklingen, och avsnittets omfång har maximerats till 14 ark eller 224 sidor.

I här ifrågavarande volym skall vidare behandlas frågorna om valrätt och valsätt, partiväsande m. m. Någon ändring i publikationsprogrammet förutsättes icke härutinnan, men skildringen av partiväsandet måste utformas med hänsynstagande till att vissa hithörande spörsmål kommer att upptagas även i avhandlingen om riksdagens arbetsformer. Författare blir rektorn, docenten Lars G. Sköld, som för sin framställning disponerar maximalt 17 ark eller 272 sidor. Det för skriften om den politiska utvecklingen 1866—1965 angivna totala sidantalet, 500, skulle sålunda icke behöva överskridas.

Parlamentarismens utveckling

Docenten Gunnar Gerdner kommer att författa skildringen av parlamentarismens utveckling. Gjorda överväganden har givit vid handen, att det torde bli ofrånkomligt att begränsa den del av framställningen, som avser parlamentarismens utveckling efter år 1932, till en skissartad översikt med hänsyn till att tillräckligt material för en mera djupgående undersökning ännu icke föreligger.

Avsnittet om decharge-, interpellations- och frågeinstitutet inkluderas i avtalsförslaget i den del Gerdner skriver men kan, om denne efter ytterligare överväganden så påfordrar, komma att anförtras annan författare.

Frågan om folkomröstningsinstitutet behandlas av docenten Gunnar Wallin.

¹ Här uteslutna.

Enligt publikationsprogrammet skulle i delen om parlamentarismens utveckling också ingå ett avsnitt om riksdagen och förvaltningen, närmast avsett att belysa tillämpningen och tolkningen av § 90 regeringsformen. Det har emellertid befunnits lämpligare att upptaga sistnämnda spörsmål till behandling i skriften om riksdagens arbetsformer.

Enligt avtalsförslaget får Gerdner disponera högst 26 ark eller 416 sidor, varav 5 ark eller 80 sidor för avsnittet om decharge-, interpellations- och frågeinstitutet. Wallins skildring av folkomröstningsinstitutet skulle omfatta högst 5 ark eller 80 sidor, varför även delen om parlamentarismens utveckling kommer att hållas inom det anslagna utrymmet av maximalt 500 sidor.

Tvåkammerssystemets funktion

Författandet av denna skrift kommer att uppdragas åt docenten Olle Nyman. Beträffande vissa av de i denna undersökning ingående frågorna avses en sådan avgränsning skola ske, att de olika institutens återverkningar på förhållandet mellan kamrarna behandlas av Nyman medan själva praxis tas upp i delen om riksdagens arbetsformer. Omfånget har fixerats till 12 ark eller 192 sidor och ligger alltså inom den angivna ramen, 200 sidor.

Riksdagens arbetsformer

Professor Nils Stjernquist har åtagit sig att utarbeta den planerade framställningen rörande riksdagens arbetsformer. Då riksdagsbeslut i anledning av författningsutredningens väntade förslag icke kan föreligga i sådan tid, att det blir möjligt att vid skriftens författande taga hänsyn till av utredningen föreslagna nya bestämmelser, kommer skriften endast att behandla nu rådande förhållanden. Omfånget har dock — bl. a. med beaktande av vad tidigare anförts angående ett överförande till denna avhandling av vissa arbetsuppgifter — befunnits böra fixeras till i publikationsprogrammet angivet maximum, 25 ark eller 400 sidor.

Bibliografien över skrifter rörande riksdagen

Överbibliotekarien Lars Frykholm har påbörjat arbetet med bibliografien. Sälunda har de i »Sveriges riksdag» redovisade litteraturoversikterna genomgåtts, likaså Svensk historisk bibliografi t. o. m. år 1935.

Register till »Sveriges riksdag» m. m.

Redan i juli månad innevarande år hade överbibliotekarien Frykholm uppgjort ett av lösa lappar bestående manuskript till register till »Sveriges riksdag», och utskriften beräknas bli färdigställd under loppet av år 1963.

Även registren till skrifter i samband med representationsreformens 100-årsjubileum och regeringsformens 150-årsjubileum kommer att utarbetas av Frykholm. Arbetet med dessa register har ännu icke påbörjats.

För att de planerade skrifterna med säkerhet skall kunna föreligga i tryck våren 1966, då jubileumsfestligheterna avses skola äga rum, har med författarna avtalats att manuskripten till de olika avsnitten skall avlämnas successivt under tiden den 1 januari—30 juni 1965. Under förutsättning att detta tidsschema hålles torde det även bli möjligt att till våren 1966 färdigställa den volym, som innehåller bibliografien över skrifter rörande riksdagen samt registren till skrifter i samband med representationsreformens 100-årsjubileum och regeringsformens 150-årsjubileum.

De med författarna träffade ekonomiska uppgörelserna har i huvudsak kunnat hållas inom den ram som angivits i kommitténs förslag.

Såsom författarhonorar räknade kommittén med som regel högst 700 kronor per ark. I de föreliggande avtalsförslagen har arvodet beräknats efter detta å-pris beträffande samtliga avhandlingar utom det förhållandevis korta inledande avsnitt, som ingår i volymen om den politiska utvecklingen 1866—1965 och kommer att författas av professor Sten Carlsson. Det för nämnda avsnitt överenskomna arvodet utgör 16 800 kronor, motsvarande 1 200 kronor per ark. I avtalet med docenten Gerdner har intagits en bestämmelse av innebörd, att det efter 700 kronor per ark beräknade honoraret skall minskas i viss omfattning i den mån ersättning utgår för avstådda löneförmåner under tjänstledighet för arbetet med avhandlingen om parlamentarismens utveckling. Grunderna för denna reducering skall fastställas i samband med att kommittén lämnar Gerdner medgivande att söka tjänstledighet. Professor Stjernquist och rektor Sköld har i avtalen tillförsäkrats möjligheter att — efter medgivande av redaktören och i den utsträckning denne prövar skäligt — på kommitténs bekostnad anlita arbetskraft för speciella, mera omfattande forsknings- och utredningsuppgifter, som kräves för deras avhandlingar. För dylika utgifter har i kostnadsberäkningen för jubileumsverket upptagits ett belopp av 10 000 kronor.

I enlighet med vad som förutsattes i publikationsprogrammet har arvodet till överbibliotekarien Frykholm för bibliografien och registren fastställts till sammanlagt 4 000 kronor, varjämte ersättning skall utgå för avstådda löneförmåner, om Frykholm efter medgivande av kommittén begär och erhåller någon kortare tjänstledighet för arbetets bedrivande. Av de till 12 000 kronor beräknade kostnaderna för erforderligt biträde åt Frykholm har hittills utbetalts kronor 4 673: 10.

Stockholm den 13 november 1962

A. THOMSON

Sune K. Johansson